

Kisújszállás r. t. város cimere.

A napok.

Egyik utóbbi vasárnapon a XIX. Zsoltár 3. verse alapján a napokról prédikáltam, amelyek a régi bibliafordítás, ama Károlyi Gáspár-féle szerint „a Seregek Uráról mondanak éneket“, a mi kedves öreg énekeskönyvünk szerint pedig: „egymásnak tudományt mutatnak.“

Ifju királyné asszony születési évfordulati napja, meg névünnepe volt az első, amelyről beszéltem. Erzsébet királynéasszony sok szenvedését Isten hogy ne bocsássa ifju királyasszony szívére: ezt kértük a minden földi sors Urától, a mindenható Istentől; aztán persze volt imádságos gondolatunk magyarok nemzetéről is, hogy az ifju királyi pár koronájának fényénél ragyogjon ki reánk a béke napja, s hajnalodjék föl a várva-várt „víg esztendő.“

Május 1-seje jött aztán a napok sorában. Elgondolkoztunk: mi volt ez, milyen volt ez régen, mikor a boldog embereket zenezés ébresztette fel a legszebb hónap első hajnalán. Később népvándorlás napja is lett. Aki épkezláb, mind a „zöld“-be ment, ligetberekbe. Majd a vörös zászlókat lobogtatta e napon sok ezreknek feltörő sóhaja. Most meg Stockholmban gyűlnek-gyülekeznek világmegváltó nagy konferenciára. Óh Istenem, elgondolkoztam, ugy prédikálás közben, piros zászlók alatt zöld ligetekben májusozó emberek során: beh szép lenne, gyönyörű lenne, ha piros szín, meg zöld szín közé oda-teremtőznék az áldott béke fehér színe, beh

SZERETET

MAGYAR REF. KERESZTYÉN
CSALÁDOK KÉPES UJSÁGJA.

Kiadja: **TÖRÖK IMRE**

kisújszállási ref. lelkész, felelős szerkesztő.

A kisújszállási ref. gyülekezet nyugati parókiális körében minden családhoz küldöm, a keleti körben is azokhoz, akik óhajtják.

Ujságomat szíves adományokból tartom fenn. Vidékiek legalább 1 korona 04 fillért küldjenek egy évi díjul. **Megjelenik havonként egyszer.**

Felülfizetéseket — az ujság terjesztése érdekében — köszönettel veszek. Az adományokat nyugtázom.

szép lenne, százszorta szebb lenne. Meg aztán azon is gondolkodtam, hogy mindezeknél, egész Stockholm városánál, meg minden egyébnél, többet érne egy háromnapos májusi eső.

A negyvenedik nap gondolata foglalta el ezután lelkemet. Áldozó Csütörtök gondolata. Feltámadása után 40 napig járt még a földön az Ur. Óh, ha ma is itt járna! Ország-nagyok, — fejedelmek, állambölcsek, külügy és egyéb ügyi miniszterek tanácskozó termeibe, hol országok, — a világ — sorsa felett döntenek, beköszönne, ezt mondván: Békesség tinétek. Óh ha elébe állana a csatára rohanó seregeknek s megdorgálná újra, mint egykor, a „vihar“-t. — De hát elment, föl szállt a mennybe. Ne hívjuk-é le, ne sirjuk-é le? Hiszen ígérte, hogy eljön ismét az Ég felhőiben, ugy, amint látták őt felmenni azok a galileabeli férfiak. Im, azon hegy oldalán is, amelyről Égbe szállt, ágyuk füstje bodorodik, tüzerek tanulják ontani a halált. Mi lett a föld nélküled, Uram Jézus! Segíts, mert elveszünk! De vajjon — mi lelkünk mire csüggedsz el? — nincs-é Ő velünk? Megmondotta, hogy velünk marad mind a világ végezetéig. Vagy tán a világ végezte jött el? — Lelkünket tépdese kérdések elől nem tudunk máshová menekülni, mint Óhozá, itten nincsen más, ki segítsen, hát kihez folyamodjunk máshoz, mint az Ő nevéhez? Azért, mint a galileabeli férfiak egykor, csak nézzétek, csak nézzetek világ szomorúi, vesztés, összetört lelkek, reszkető szívü, siró szemü embertestvéreim, nézzetek az Égre.

Az ötvenedik nap, a Pentekoszté, vagy pünköszt. A másik Vigasztaló eljövételének napja, a harmadik teremtés emlékünnepe. Az első teremtés napja az volt, mikor az Atya Uristen szólott: Légyen világosság! — a második teremtés napja az volt, mikor a „világ Világossága“ földre szállt; s a harmadik teremtés az volt, mikor égő tüzes nyelv alakjában zendülő szél szárnyán lejött az Égből a Szentlélek Isten! Szentség, dicsőség, légyen tisztesség a Szentháromságnak, ki uralkodik egy Istenségben, most és mindörökké!

Nagyszerű világteremtés volt a pünköszt. A semmi hogy lett mindenné; siralom örömmé, félelem hősi bátorsággá, a némaság szólássá, a bágyadt elesettség világátalakító cselekedetté. Nem volt addig Ország és lett Ország, Istennek országa. Ez Orzágnak 3000 vitéze esküdött föl csak aznapon, ma már 500 milliós a sereg. Óh világhódító, világbiró szent Ország, Anyaszentegyház, vedd rá egészen e mostani világra Krisztus igáját: a szeretetet, a békességre igyekezést, alázatosságot, szelidséget, irgalmat, megbocsátást — mert ezek együtt a boldogság!

—

Előkerült aztán a háboru ezeredik napjáról való elmélkedésünk is. Ezer nap, ezer nap! Mi minden történt azóta. Most fentszállt reményünk, mint a sólyommadár, majd porbahullt, mint roncsolt szárnyu repülőgép. Sok dicsőséges, sok szomorú emlék. Ezer nap, ezer nap, sok ezer év múltán sem felejt el a világ! És hány nap következik még utánad és mit hoznak azok a napok? Jó volna-e tudni előre, vagy tán épen nem volna jó?! Óh Isten, ki előtt ezernap, meg ezeresztendő is csak annyi, mint a tegnapi ő elmulása, sőt a végtelen időnek határa is csak annyi, mint egy rebbenés: mikor hozod már el ama napoknak végét, amelyekben százezer meg százezer szivből vérrel elegy könny fakadt.

Mig hagyod, hogy élünk nyomorogjon, Könyörülj már a Te szolgálidon!

—

Julius elején majd — előre hirdetem e napot is — a százezredik vasárnapot szenteli a világ. Krisztus Urunk születése óta a százezredik vasárnapot. Mennyi ének, mennyi imádság, Isten ígéjének mennyi hirdetése

százezer vasárnapon, száz meg százezer templomokban! — Igaz, hogy sok bölcs tanítás hangzott, sok ének, sok ima felszállott, se szeri, se száma és mindezekből megszentelődés szállott százmilliom, meg százmilliom szivre, de én a lelkemmel hallom, hogy kacag a Sátán, és ezt mondja pokoli vihogással: Mivel jobb a világ ma, mint ezer éveknek előtte, mikor kőbaltával ütötte le az ember az embert, testvér a testvért, ma meg ekrazit-bombával tépeti szét; mikor ma egy óra alatt többen vesznek el, emberek embereknek keze által, mint az ő hajdanban egy esztendő alatt? Mivel jobb a világ?“

Azért az én szivem mégis várja azt a százezredik vasárnapot is, Krisztus Urunknak napja minden vasárnap, azé a Krisztusé, akit az Atya azért küldött e világra, hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen!

—

Im ilyeneket prédikáltak, ilyen tudományt mutattak az én lelkemnek is, az én hieim lelkének is a napok!

Mindörökké Amen.

Egy kis szini jelenetnek, amolyan rövidke szindarabnak címe a fenti két szó. Ezt a kis szindarabot aranylelkü poéta írta: Emőd Tamás s előadták a mi városunkban, Kisujszálláson is a mi Vöröskeresztünk javára, pár héttel előtt, katona műkedvelők. Rendkívül megragadott engem az előadás, amelyről azt mondhatnám, hogy művészi volt. Megragadott közvetlenségével; a szereplők oly otthonosan mozogtak a szinpadon, mintha nem is műkedvelők, még nem is vidéki, de fővárosi színészek voltak volna, azok értenek csak így hozzá, hogyan kell az embernek otthon érezni magát a szinpadon úgy, mintha nem is nézné, vigyázná őket a sokszázszemű publikum.

De nem céлом persze, referátát írni a darab előadásáról s megdicsérni a lelkes moziigazgató rendezőt, meg a színjátszókat, hiszen, hogy megragadott az előadás, annak ilyen magamformájú író-olvasó embernél, elsősorban a darab, annak tartalma, lelke, költészete az oka, s csak másodsorban a szereplők, akiknek pedig én tapsoltam legtöbbit, s tettem ezt igaz szivem szerint.

Hát a darab! Lássuk csak. Litvániában tör-

ténik, ahol idegenben küzködnek, szenvednek mi drága katonáink.. Ugy vert a szívem, mikor a gránát rongálta kis görögkeleti templom ajtaján keresztül ihol jönnek befelé, záporverdeste, napfakitotta, valamikor csukaszürke ruhában, de nem volt már annak semmi szín a színében, jönnek befelé, hátukon cókókkal, nehéz háti zsákkal — egy önkéntes káplár vezetése alatt — a szegény arbájos katonák. Deres üstökü, hajlott hátu, őszbevegyült bajszu parasztemberek. Öcsödre valók, öcsödiek, reformátusok mind egy szálig. Az egyik otthon a falu törvénybírója, a másik a kurátor, a harmadik a falu kövácsa, a negyedik szijártó.

A templom lesz a kovártély szombat éjszakára, azért vezette be őket oda az önkéntes káplár ur. Az orosz pap maga is jelen van, de visszahúzódik a templom háttérébe, mert csákányt, ásót és más veszedelmes fegyvert látott a jó magyarok öklös kezében. Beszélgetnek, nagy-nagy hallgatással közben-közben. Valami szurja az oldalukat. Valami nagyon nagy dolog. Ki is bökkik hosszú kászolódás, köhécselés, bajusz kétféle törülés, egymásnak oldalba biztatgatása után, hogy aszonygya „nemesak testi menázi, hanem lelki menázi” is kell az embernek. Evégett állanak elébe nagy szalutálva káplár uramnak s kiszónokolja Mónus Mihály törvénybíró, hogy ők négyen, öcsödiek, hazamennek vasárnapra, más mint holnapra, Öcsödre. Az önkéntes rájuk ripakodik persze: „Megőrültek kentek? hiszen Litvániában vagyunk, Oroszország földjén s 1600 kilométer ide, ha nem több, Öcsöd, a kentek patriája.” „Meg aztán büntetés is jár a szökésért. Föbelövik kenteket stb.” „Ammög lehet — mondja Mónus Mihály törvénybíró, — de azért mi mégis hazamegyünk. Itt leszünk mink hétfűre! Gyerünk emberek!”

S mikor elmondják, megmagyarázzák, hogy miért is akarnak hát ők voltaképen hazamenni Öcsödre, a szememből kicsordult a könny. „Százhatvan napja, hogy nem hallottuk a zsótárt”, — mond az egyik. „Kell az embernek egy kis dicsíret” — szól a más. „Szent ige nélkül nem tud az orbájos ember földet ásni” — így a harmadik. „Ötödik hónapja nem vót risziünk isteni tisztességben, — olyanok vagyunk más mink, mint a szerecsen pogányok...” „Hazamegyünk, haza, vasárnapi ájtatosság végett, hétfűre itt leszünk mind esszálíg!” „Meghallgatjuk a tiszteletet, emondjuka Mijatjánkot, efűjük a zsótárt, oszt megvan...”

Az önkéntes még egy kísérletet tesz, hiszen majd mond ő zsoltárnál szebb zsoltárt a jó öcsödi arbájosoknak s el is olvassa szép fennhangon a Psemislnél elesett 10 ezer magyar katona Égbevonulásának szívtördelő történetét, amint itt következik:

Szólt az Isten öfelsége: „Hallod-i te Péter! Takaritass ki mindent a mennyországi néppel, Szedd az égi birodalmat rendbe valahára, Előkelő vendégeket várok ide mára: Három angyalt a kapuba, hogy a jöttüik lessék!” Felelt Péter: „Dicsértessék, tessék, tessék, tessék!”

Nosza menten összefogtak valamennyi szentek, Tettek, vettek, törülgettek, szerte jöttek-mentek, Finom arany fátyolokat fontak a motóllák, Csillagosra pettyegtették a Fiastyuk tollát; Három angyal várt a vártán, hogy a zsoltárt (fujja, Ha majd jönnek: „Alleluja, alleluja, luja! . . .”

Egyszerre csak megvillámlott a mennyország tája Tizezer pár kurta bakkancs dobbantott le rája, Tizezer kéz tisztelgett a barna puskatussal, Tiz regiment kettős rend jött tábori taktussal; Nagyot lendült a teremő Isten-Atya karja, S bevonult a Szathmáry Pál tizezer magyarja...!

De a magyar a gyönyörű versre, mert hogy azt nem szent Dávid irta, csak azt mondja: „Nem zsótár a!” — „Hát mi hát az a zsótár” — rikkant az önkéntes. S erre sok éjszakai fázástól, télviz-időn didergéstől rekedt hangon, de hangjában, énekében százszor inkább benne a lelke, mint akármennyi rugóra induló kegyes zsolozsmázásban, elkezdi, hogy azt mondja:

Miint a szééép hiives patakra . . . Énekel a lelke mintha a jó Isten trónja körül járna, ott is jár . . . s mikor elmondta, utánavágja, hogy: Éz a zsótár!!! Dix!

Az önkéntes látván, hogy nem bir a magyar állhatatosságon kifogni, leveszi róluk a kezét s Mónus Mihály törvénybíró fennen patantja ki a szót: „Csak az jöjjik, aki öcsödi, a többi maraggyék! — Gyerünk emberek!” És szedik-veszik a háti zsákot, ásót, csákányt, minden cókókot.

Ekkor, mint valami égből szállott jelenés, egy valamely árús asszony, fején katonasipka, vállára vetve katonaköpeny, bevetődik oda a templomba, Ágnes, aki kosarából kinálgatja a katonákat minden drágájó portékával; van ab-

ban a kosárban minden: Kóc, kapca, fegyverzsir, szidol, sárga viasz, cérna, csokoládé, bajszpedrő, sárkefe, pogácsa, szappan, álmokönyv, nadrágszif . . .

Hát zsótár nincs? — kérdik sok babrálás után.

Kivesz a markotányosné egy könyvet „Eb-hül szoktam én tisztelkedni!” mondja. „Ez a szép könyv, van ebbe minden . . .”

S kezdi olvasni fennhangon, gyorsan hadarva, szinte egy lélekzétvétele:

Ij késő éjszaka kijár ó miszépen leng az ászló, ó miszépen fémlik a kard tyukom mongya kotkodács Temesvárér harcolt Balázs Losoncinak hü embere ó én szegény kismadár mire ve-

Ugy hoz áldást minden óra,
Ha sok kedvem lesz a jóra.

Ki embertársával jót tesz,
Az maga is szerencsés lesz,
Ha megosztom a kenyerem,
Isten áldását elnyerem.

(A négy ember elégedetten néz össze. Lerakosgatják lassan a hátzszakokat.)

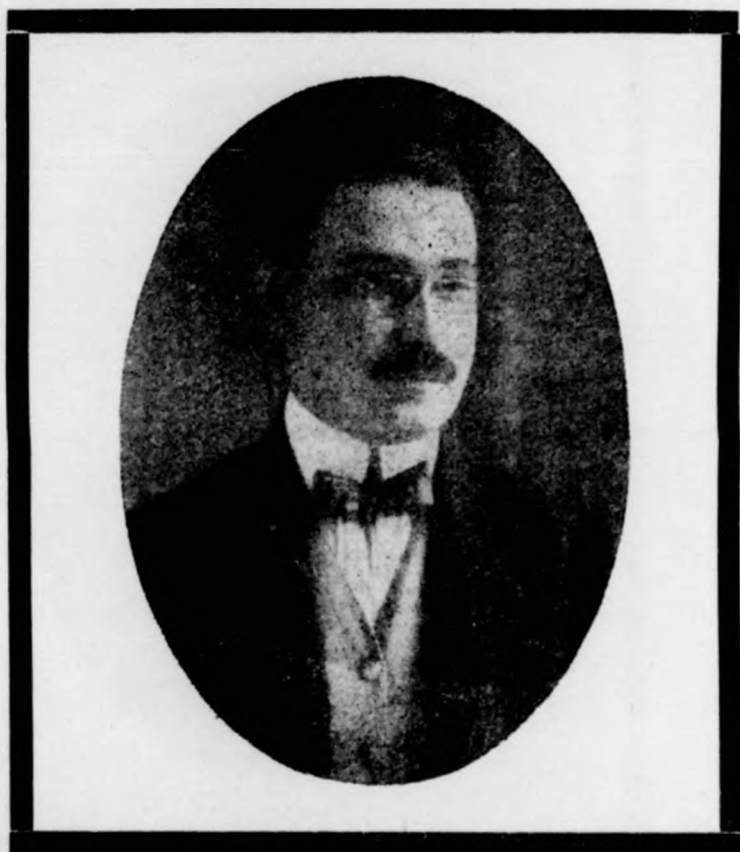
Mónus: Vanmég ijen?

Ágnes: Az hogy járjatok be minden minden.

Mónus: Hát csak fudd el szentem.

Ágnes:

Járjatok be minden, minden földet,
Mejjet isten mejjet, megteremtett

Dr. KERTÉSZ IGNÁCZ ügyvéd,
hősi halállal halt katonák.

MÁTHÉ JÓZSEF

temedtem este vanmá' késő este ki ál amott a szirttetőn hazádnak rendületlenül szép állat a liba eccer a nagy szénagyüjtők Kont a kemény vitéz hazám hazám . . .!

Több nincs? — kérdik.

Ágnes: Jóisten légy mindig velem . . .

Mind: No mondd el az Isten álgyon meg.

Ágnes (leül a karszékbe): Akkor csak szép lassan mongyák utánnam. Mer ugy kell az óvodában.

(Behunyja a szemét. Csendesesen énekelni kezd. Az emberek lehajtják a fejüket. Vele énekelnek.)

Jó Isten, légy mindig velem,
Hogy kis szógád jámbor legyen,

Snem akattok rája bizonyára
A magyar nemzetnek párijára párijára;
Ha a föld, a föld isten kalapja
Ugy hazám, hazám bokréta rajta,
Oj szép ország, oj viritó,
Szemet lelket angyalító,
Oj szép, oj szép, oj viritó,
Szemet lelket angyalító . . .!

Mind: Ámmen.

Mónus (a katedrára mutat): Hát mosmán csak ájj oda fel kismadaram, osztán mongy valami pördikációt is. Mer anekül nincs isteni tisztesség.

Ágnes: Oszt mit mongyák?

Mónus: Ojat ami szép is, nem is hosszú, elég is, meg a tiszta szivedbül is való.

Ágnes (feláll a dobogóra, összekulcsolja a kezét. Az emberek meghajlott háttal hallgatják): . . . Édesjő istenem atyám! Aggyad mán, hogy ezek a szegén emberek eccer hazamehesenek Öcsödre, meg aki huvá való, oda. De mentül hamarébb aggyad, mer elég sokat vótak mán idegen kösségekbe, oszt a csizsmájuk is rongyos meg a ruhájuk is szakadozik. A kenyérük se ojan jó, mint amijen tavaj vót; az üngük is régen vót mosásba. Mer bizony mingyán tél lesz, oszt megintelen csak fázni fognak. Melegiccsed meg istenatyám a háboruzó kirájoknak a szivit, hogy aszongyák mosmán elég vót, megvan a béke, mennyenek kentek haza, be-

Azt az órát várjuk, azt a percet kérjük, hogy hozd hamar, idők és örökkévalóság hatalmas Ura, Istene!

A kis szindarabnak lelke pedig az, hogy a magyar református ember szereti vallását, templomát, papját, Isten igéjét, a zoltárt, a dicséretet, a prédikációt . . . el ne vegyétek ezeket tőle, mert ha elveszitek, megölik a lelkét. Pedig az is borzasztó, ha a test meghal, hát még, ha a lélek?!

Fogadástétel.

— Irta: Csécsi Imre. —

Én protestáns magyar vagyok.
Halálomig az maradok.
Vallásomnak semmi foltja:
Tiszta, mint a mennyég boltja.
Amint én e tiszta vallást
Megszerettem:
Ugy áldjon meg, úgy szeressen Isten engem!
Arra való a vallásom,
Hogy a lelkem mennyet lásson:
Lásson örök üdvösséget,
Boldogságot, dicsőséget.
Az én hitem az Istennek
Szent Igéje,
Melyért hullott a Krisztusnak drága vére.
Vallásomnak nincsen ára,
Nem viszem én azt vásárra.
Azt, a minél drágább nincsen,
El nem adnám semmi kincsen.
És amiért ősapáink
Szenvedének:
Azt a vallást, drága vallást, hogy vetném meg?
Ha betérek templomomba,
Nem vakit el semmi pompa.
Nem kell nékem semmi hivság.
Csak a lélek és igazság,
Nem imádom a jó Istent
Semmi másban,
Csak egyedül lélekben és igazságban!
Harcaim közt kitől féljek,
Ha vezérlőm tiszta lélek?
Krisztusommal élek-halok,
Szent nevéhez hű maradok!
Hűségemért Tőle várom
Pályabérem . . .
Fogadom ezt! Isten engem úgy segéljen!

BANA GÁBOR elesett a csatamezőn.

Bocsásd meg a mi vétkeinket, mint mi is megbocsátunk a mi ellenünk vétkeztéknek!

csülettel szógáltak, isten álgya meg kigyelme-tek' . . .!

. . . Édesjő istenatyám hallgasd meg mán ez eccer a kérésünket és szenteltessék meg a te neved ésszabadiccs meg minket a gonosztul most és mindörökké, most és mindörökké, örökön örökké, ámmen . . .!

(Az emberek halkán mormogják utána.)

. . . Most és mindörökké . . . most és mindörökké . . . ámmen.

(Vége a szindarabnak.)

Hallgasd meg jó Isten ezt az egyszerü, keresetlen szavakból összemondott, drága imádságot, amely szebb száz papnak minden kicifrázott imájánál. Az kell nekünk, az kell, hogy jöjjenek haza az öcsödiek is, meg a többiek is.

Hazajöttek a katonák...

Nem azokról írok, akiknek javára parancsolatot adott ki kegyes jó királyunk, legöregebb katonák, 51 meg 52 évesekről, akiket már az unokájuk várt itthon — nem ezekről írok, mondom, akik király parancsolatjára hazajönnének, ki a rácok földjéről, ki a talján határról, ki meg Oroszlengyelország mocsárlepte tájékaíró. Azokról meg hajh! hogy is írhatnék, akik még szerteszéllyel vannak, hiszen ők, ki tudja, mikor jönnek haza . . .? Nem is azokról, akik örömtől fényes orcával hazatoppannak egy kis szabadságra, jaj, hogy alig is bírja ki a szíviünk, mikor ajtó nyílik s „Csés jó reggelt“ kíván korai reggelen, vagy ép „Boldog piunköst ünnepeket“ — a hazatérő fiu . . .

Hát kikről? Mit magyaráz a cím?

Két katonáról akarok írni, akik hazajöttek: Barta Károlyról és Püspöki Lászlóról.

Hazajöttek halottan, koporsóban.

—

Előbb az elsőről írok. Arca vonásait már ismerheti kiki a „Szeretet“-ből. Szép arcu, vonzó külsejü ember volt, érző jó szíve is volt. De hiszen minden benne van e pár szóban: magyar katona volt! Feketehegyek országában felhőkbe nyulik a Lovcsen hegye. Fekete nagy hegyet de sok jó magyar vitéz vére tarkázta pirossal. Ott kapott sebet, nem is nagy volt a seb, valahol a sarkán, mint a régi görögök legnagyobb hőse: Akhilleüs egykor, — szegény Barta Károly. Mit a magyar katonának egy seb, a serkedező vér; ment szegény, küzdött tovább a sebével. De végre lerogyott, s vinni kellett hordágyon, min, azt, aki azelőtt keményen tapodta a nagy Lovcsen hegyet. Mosztárba vitték, Hercegovina fővárosába, ápolásra, s hajh leírni is fáj: belehalt sebébe! Szép sirt ástak, domboritottak pihenőhelyéül, mosztári temetőn. De itthon ám édesanyja, hitvese, gyermekei várták; hívták-hívogatták, imádságukba is befoglalták százszor, még azután is, hogy elhunytát megtudták: Jó Isten, hozd vissza, vezesd vissza utját, ha csak a halóporában is.

Hazajött. Könyhullatással mentünk eléje, könyhullatással adtunk szép tisztességet néki, százak és százak kísértük őt utolsó utjára, a szülőföld temetőjébe.

Szólván megásott sirjánál itthon, elgondolkoztam. Az jutott eszembe: Istenem, én Istenem, mikor azt a sirt bontani kezdték ott a

mosztári temetőn, hány magyar katona porladozó szíve élemedhetett meg az ásó, a csákány koppanásaitól? Nem hallatszott-é tán szózat is a sirhantok alól: „Vigyetek haza engem is, . . . meg engem is!“ Mert szép ott az a mosztári temető, a sirokon gyönyörű tuja-fák, de milliom-szorta szebb itthon magyar földön, az itthon temetőjében akármilyen ütött-kopott kicsi sirhalom, sovány kis akácfaival; óh nincs semmi-nyek olyan édesjó illata, mint az akácvirágnak! És nincs sehol olyan nyugodalom, akár élve, akár halva, mint . . . itthon. Azután meg eszembe jutott a gyászszekér, mely jött lassan, szomorúságosan, a vasuttól a templomunk felé. Hajh azt az utat hogyha élve tette volna meg szegény Barta Károly! A templomon ha túl ment volna, be egy kis utcába s rányithatott volna édes szerettire. Hányszor megtette azt az utat életben, melyet most halottan! Majd meg azon tünődtem, hogy, ha majd ugy június legvégén, július elején, meg előbb, gereblye megzörren, kasza megcsendül s mennek majd itt a sir közelén, az akácfa beszegte uton, mennek a munkások a leggyönyörűbb munkára, mint ment egykor a szegény-Barta Károly is, — nem rázkódik-é meg sirja mélyén a hős s tompa dübbenéssel nem üti-é meg erős koporsója falát: Bocsáss, indulni akarok az élet munkájára!

Nem, dicső hős! nyugodjál. Te elvégezted a munkát, megharcoltad a harcot. Pihenj, áldott legyen a pihenésed, a sirod szenthely mi közöttünk, a férfiak kalapjukat megemelintik, mikor ott mennek el, a nők szívéből reád áldást kérő ima fakad, hiszen a hősöknek sirja szent . . .

—

Id. Püspöki Lászlóról írok másodsorban. Ő később jött haza. Idősbnek nevezém, mert fia is katona. Magasabb volt kora is a katonai korhatárnál, amikor elment, de el akart menni. Mentésithette volna is magát, mint teszik nagy-sokan. Ő nem tette. S ime, „hazajött“; hazajött halottan! A harangszó elébezendült a hazatért vándornak, mintha egész városunk jajszava, siralma lett volna . . . gyászének zendült, a pap imádokozott, sirhantok dübörögtek s azóta atyátlan árva a sok gyermek, özvegy a bus aszszony s egy agg édesanya gyermekét siratja, siralmában csak ez a gondolatja: Édes fiam, én édes gyermekem, miért nem én haltam meg helyetted! — Isten hozott, halott hős! sok szenvedéseidet pihend ki itthon. Sirodat becsületben tartjuk mindvégig, magyar nemzet vértanuja!

Király Pál Zoltán,

főgymnáziumunk ifju tudós tanárának emlékezete.

Édes atyjához intézett levelében azt írta egyszer szegény, hogy a mi városunkat Kisujszállást mindenekfölött szereti. Tanártársai, növendékei, a város egész közönsége, mindenki, olyan jók őhöz, ő minden városnál jobban szereti ezt a várost. Pedig az a város, hova őt a gyermeknek szülője iránti mély szeretete vonzotta, Győr városa, százszorta szebb tán, mint a mi városunk. Ott a gyönyörű nagy Duna, szép

hamvas parti fáival a Rába vize — paloták, templomok . . . Kisujszállás sokkal szebb volt neki! Ime a szeretet! Mi is becsültük, halóporában el nem feledjük, s szép remények kettészakadását, szép jövőt ígérő pálya sirba lehajlását fájó szívvel gyászoljuk.

Husvét ünnepére, boldog gyermekszívvvel ment haza, hogy édesanyja szívéhez legyen közel a szent ünnepen. Elment vidáman, mosolyát láttuk utoljára, úgy vettünk tőle bucsút . . . s imé váratlanul jött a szomorú hír, fekete holló, gyászmadár csapta meg szárnyával a táviró drótot, — árva maradt a tanári katedra megint, dr. Sáringer után Király Pál-Zoltán is halott. Ugy látszik, beteg volt a szíve, összerogyott . . . elment. Isten keze takarja be porát amott a győri temetőn . . . Duna vize, Rába vize, zsongjatok szép altató dalt fölötte,

Hogy tanártársai, tanítványai közül többen elzarándokoltak koporsójához, koszorúval takarni a földi porrészt, mint élet emlékével a halál valóságát ;s hogy édes atyja fia emlékének örökítésére 500 koronás alapítványt tett, mely összeget a tanítványok adománya is növelte: ezt is ide iktatjuk.

Az ifju tudóst nem feledjük el. erősebb a szeretet, mint a halál, s keményebb, mint a koporsó!

Arcképét midőn közreadja a Szeretet, legyen ez is bizonyosság, hogy emlékét hiven megőrizziük.

A B. F. R. A.

Halottaink 1917 március hónapban (Kisujszálláson).

Halálozás napja	Temetés napja	Név:	Kor:
Február 20.	22.	Balog László, Balog László és M. Szabó Róza fia . . .	1 év
Március 2.	3.	Balog Juliánna, Balog László és M. Szabó Róza leánya . . .	3 év
" 1.	3.	özv. Bucsei István npsz.	80 év
" 3.	4.	Turi Juliánna	24 év
" 3.	5.	Komáromi Sára, Varga Istvánné	66 év
" 2.	4.	Monoki Róza, Monoki Albert és néh. Balog Teréz leánya . . .	16 év
" 4.	6.	Márta Sándor, csizmadia	80 év
" 4.	7.	Bugyik Juliánna, Bugyik Mihály és Tuba Sára leánya . . .	19 év
" 7.	8.	Méri István, vasuti munkás	38 év
" 8.	9.	özv. Csányi Máténé, Nagy Zsuzsánna	65 év
" 8.	9.	Szücs Mártha, npsz.	45 év
" 9.	10.	Horvát István, Horvát Lajos és Lázók Ágota fia	3 év
" 9.	11.	özv. Asztalos Józsefné, Csillag Erzsébet	74 év
" 11.	12.	Borsós Miklós, fm.	80 év
" —	13.	Bartha Károly, ...	— év
" 13.	14.	Zilahy Erzsébet, Zilahy Balázs és Kiss Eszter leánya . . .	1 nap
" 14.	16.	Szombat Lukács, menházi ápoló	70 év
" 14.	16.	Szoboszlai Árpád, Szoboszlai Árpád és Vig Teréz fia . . .	8 év
" 20.	22.	Máté István, földbirtokos	79 év

Március 21.	22.	Szabó Lukács, npsz.	77 év
" 23.	24.	Pocsaji Erzsébet, Pocsaji Sándor és Kis Juliánna leánya	7 hó
" 23.	25.	Fábján Lajos, npsz.	77 év
" 24.	26.	Jónás Sándor, menházi ápoló	63 év
" 26.	27.	Vida Sándor, szijgyártó	74 év
" 26.	28.	Debreczeni Juliánna, özv. Szilágyi Sándorné	69 év
" 27.	29.	Hegymegi István, Hegymegi István és Geszti Juliánna fia	15 év
" 28.	29.	Vekerdi Mártha, özv. Fehér Lászlóné	82 év
" 28.	30.	Márta Juliánna, Karsai Sándorné	57 év
" 29.	31.	Cs. Kiss Eszter, Zilahi Balázsné	33 év
" 31. ápr. 1.		Nagy Lajos, mezőőr	64 év

Adományok a »Szeretet« céljaira 1917. február 1-től:

Nagy István (P.-Ecseg)	2.—	Caga István	3.—	Daróczi Sándorné (Kaba)	2.—
Károlyi Rudolf	2.—	Kulifai Pálné	1.—	özv. Vigh Gyuláné	2.—
Szécsy Sándor		Nagy Rózsika		Schachinger Lajos	2.—
(Mezőtur)	4.—	(Dévaványa)	2.—	id. Dávid Sándor	3.—
Mészáros Gábor	2.—	Kremán Lajos		Kovács Lajos	2.—
		(Dévaványa)	2.—	M. Kiss András	3.—
<i>Turkevéből:</i>		Bikki Sándor katona	4.—	Szücs Károlyné	4.—
özv. Szegő Andrásné	2.—	Bodnár Albert	2.—	Pál Imréné (Budapest)	7.—
Takács Lajosné	1·20	Herczeg Boldizsár a		Hartyányi György	1.—
Zsengellér Lidia	1·20	trontról	2.—	Ari Balázs (tanya)	1.—
Kerekes Sándor	1·20	Herczeg József (Kovel)	2.—	Szücs Márta (Óváros)	1.—
özv. Vida Péterné	1·20	Adamik Sándor (Rákos-		Cs. Nagy Sándorné	
		szenstmihály)	5.—	Szabó Eszter	1.—
<i>özv. Vida Péterné gyűjtése</i>		Nagy Lukács (Jászapáti)	4.—	Kiss Balázs	3.—
<i>Turkevéből.</i>		Szabó Mártonné		id. B. Balogh Albert	2.—
Kocsa Lajosné	2.—	(Kunhegyes)	2.—	Sturcz Lajos	3.—
Szücs Sándorné	1·20	Vida Sándorné	2.—	Oláh Gábor	2.—
Sallai Sándorné	2.—	Magyar Balázs		ifj. Oláh Gáborné	2.—
Kiss Lajosné	2.—	(Törökszentmiklós)	1·10	Koós Endre	10.—
Mozsik Imre	1·10	Furka András		Kovács Lajos	
Ádám Lajosné	1·10	(Dévaványa)	2.—	(Pusztá Balla)	10.—
Csáki Lajos	2.—	Vatai Imre	5.—	Pócsi Lajos	2.—
Gőző Gáborné	1·10	Ábri Sándor	2.—	Szeretet Szövetség	
Czeglédi Istvánné	2.—	Balogh Antal	2.—	(Rákócifalva)	10.—
id. Kati Lajosné	1·40	özv. Sz. Balogh Lukácsné	2.—	Csillag István	2.—
Pólyik Sándorné	1·20	Szabó Imréné	2.—	Polácsik József	10.—
Gaal Sándorné	1·20	Farkas István harcterről	2.—	özv. Mészáros Lajosné	4.—
Kocsa Lajosné	1·20	Marjalaky Vilma		özv. V.-né	3.—
Gőző Mihályné	2.—	(Tiszaroff)	7.—	Cs. Nagy Lajos és neje	3.—
György Zsigmondné	1·36	N. N.	2.—	özv. Budai Sándorné	2.—
Gőző Sándorné	1·20	Varga Jánosné tanya	2.—	B. Nagy Kálmán	1.—
Rácz Sándorné	2.—	id. Veress János	2.—	Barta Kálmánné (Karcag)	2.—
Kalmár Ferencné	1·20	Fodor Sándor	1.—	Sz. L.	2.—
Szénási Mihályné	2.—	Szabó Albert	2.—	Timári Lajos (Budapest)	3.—
		Kiss Gábor	1.—	özv. Kása Albertné.	2.—
Simon János (Kunh.)	2.—	Balogh Lukács	2.—	Kása Erzsébet	1.—
özv. Nagy Károlyné		Varga Sándor	2.—	Tuka Sándor	1.—
(Korompa)	2.—	Földházi Albert	1.—	Népkör	2.—
Ladányi András	1.—	Szabó Lukács	2.—	Polgár József	4.—
Peczki József (Kenderes)	2.—	Daruka Józsefné	2.—	Forró Imre (Kenderes)	1·04
Balla Sándorné	2.—	Kun Mihály	2.—	K. Kiss Géza	4.—
Karsai Mihály	4.—	Tapasztó Lukácsné	2.—	Pápai Illyés	4.—
Szőllősi Márton	2.—	ifj. Szücs Imre	2.—	K. Nagy István	2.—
Óros Lajos	1.—	Veress László	2.—	Simai István	2.—
özv. Márta Lajosné	2·40	Mihály Sándorné	1.—	Sipos Áron (tanya)	1.—
Balogh Lajos (Kunh.)	2.—	Szarka Lászlóné	1.—	Vigh György	2.—
özv. Szücs Lajosné		Sipos János cipész		Farkas Jánosné	1.—
Caga Eszter	6.—	(Medgyesháza)	2.—	Sz. Máté Albert	2.—